

En liten historie om hva man kan få til når ulike krefter med forskjellig bakgrunn samarbeider mot et felles mål.

Vi ønsket alle å bidra i byutviklings debatten med utgangspunkt i våre fag. Hver for oss ville bidragene blitt noe ganske annet, men sammen med om lag 50 kulturaktører på Nyhavna , vrentge vi innsida ut og ga byens befolkning et mer mangfoldig bilde av hva Nyhavna er, og ikke minst, hva det kan bli...

Monica Steindal Rokne,
Cirka teater
Nadja Sahbegovic,
Trondheim Kommune

CIRKA
teater

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design. NTNU

Bakgrunn

Pilotprosjekt, Plansatsing mot store byer,
Kommunal og moderniseringsdepartementet

Mål: Attraktiv og bærekraftig byutvikling

EN BLÅ TRÅD

Kulturminner som
ressurs i byen

Elva, byens eldste kulturminne
som binder byen sammen

Store byutviklingsoppgaver
tilknyttet arealene ved vannet

En blå tråd skal ta utgangspunkt i den unike ressursen elva, kanalen og havna er for byen Trondheim.

CIRKA

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design

En blå tråd skal fungere som urban katalysator for økt bykvalitet og bedre bymiljø, og knytte byen og vannet tettere sammen.

Hensikt: Finne metoder som kartlegger eksisterende verdier, og videreutvikler byens kvaliteter.

CIRKA
teater

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design. NTNU

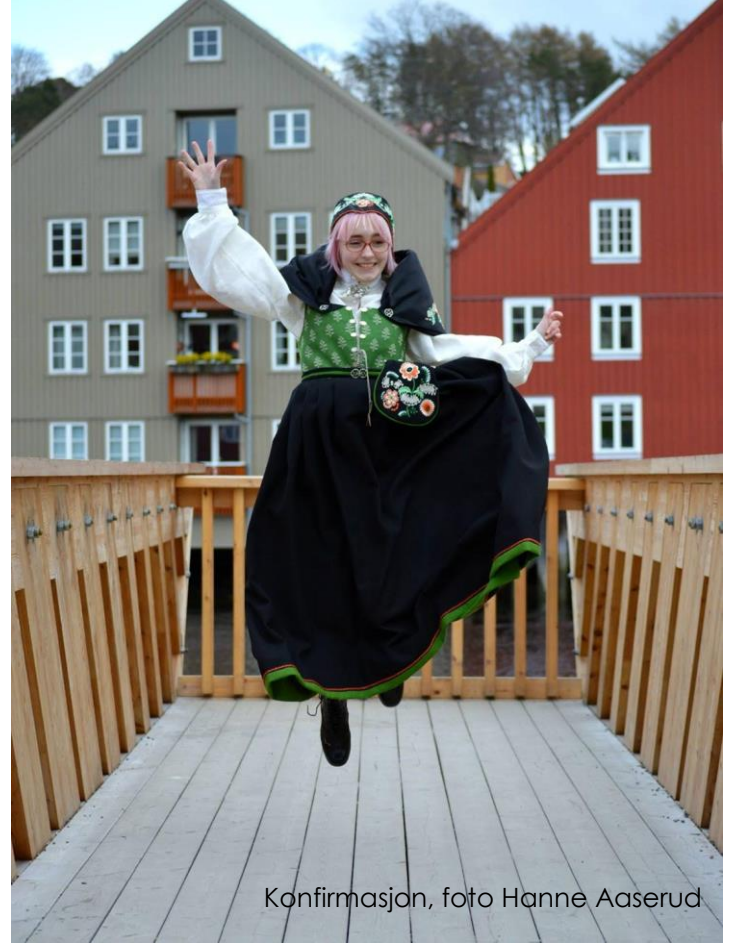

Trefestivalen, Kystens Arv, Piren, Anders Gunleiksrud og John Haddal Mork, NTNU og Bølgen, NTNU og Bristol (2014)
Samarbeid med NTNU Live studio Trebyen Trondheim, Forum Holzbau

Gordon Ramsey facebook

Konfirmasjon, foto Hanne Aaserud

CIRKA
teater

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design. NTNU

en blå tråd

Midlertidig belysning 2016 / Lysplan Nidelva og kanalen
Zenisk AS og Selgerg Arkitekter AS

CIRKA
teater

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design. NTNU

foto Simon Dai

Trestykker Kanalen 2018

studenter fra AHO, BAS, NMBU og NTNU

VEITA, 2015

Kristin Solhaug Næss, Hanna Landmark, Maria Nervik, NTNU
Samarbeid med NTNU live studio, Pstereo festivalen
Del av masterstudie om samskaping i offentlig rom

Vi er også byutviklere"
- produsent Pstereo

Foto: John Arvid Johnsen

“Å engasjere meg i byen har gjort at jeg har gått fra å være student her, til å føle meg som en Trondhjemmer. Det har blitt min by nå”

- masterstudent

NYHAVNA

CIRKA
teater

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design. NTNU

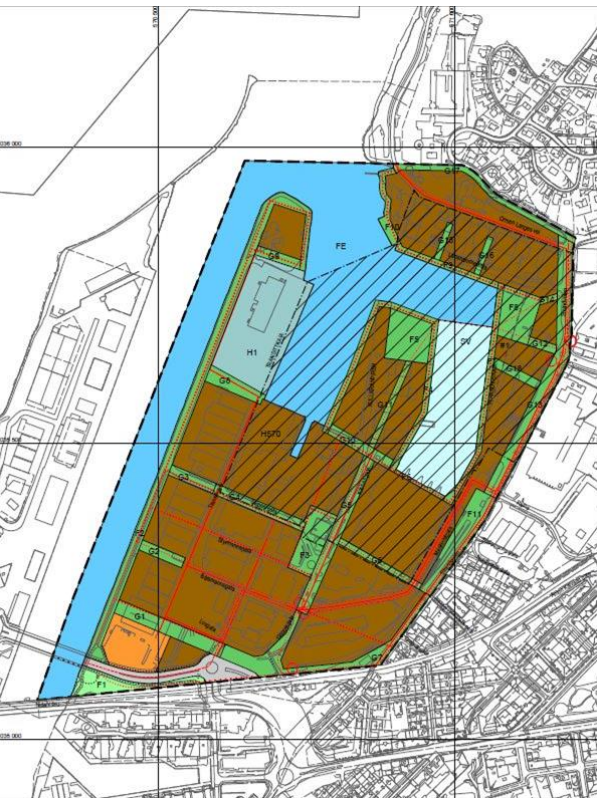

foto: Trondheim Kommune

CIRKA
teater

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design, NTNU

Kommunedelplan for Nyhavna 2016

Dagens situasjon

Regulert til havn og næring

Kommunedelplan for Nyhavna, vedtatt 2016, åpner for byutvikling

Det kommer til å ta tid

Kommunedelplan for Nyhavna 2016

CIRKA
interior

BLÅ
tracé

ARKITEKTUR
og design i NU

AV: OLE WIIG, DAGLIG OG FAGLIG LEDER, ARKITEKTFIRMAET NARUD-STOKKE-WIIG

Ar det kan overføres til andre eksperter. Stenlinene til åne som blir i og bruker byen trengs – og ikke bare dem som bor der endringen kommer.

For byutvikling er ikke bare beregninger av hvor stor trafikk gatene tåler, hvor høye husene skal være og hvordan byggene ser ut. Det er så mye mer. Det handler om hvordan vi beveger oss rundt i byen, det handler om hvordan vi lever livene våre, og det handler ikke minst om miljøet.

Mitt nyttårsøfte til dere er enkelt: Vi skal bidra til at nyskaping og byutvikling blir viktige tema i regionen vår i året som kommer.

Kronikk mandag 28. desember

Bygg mot sjøen!

Trondheim kan bli Europas mest attraktive by.

[Utklipp Adresseavisa](#)

Manglende handlekraft i byutviklingen har nå gitt Trondheim en unik mulighet til å bli en klimavinner og et miljøfyrtårn også i en internasjonal sammenheng. Når verdens ledere skal samles til neste klimamøte etter Paris, kan de peke på trønderhovedstaden og si: Look to Trondheim.

Det redskapet byens politikere har til

AV: DANIEL JOHANSEN, KUNSTHISTORIKER

Signert:

Et nyttårsønske, kjære politikere

Arkitekt Ole Wiigs julegave til Trondheim kan bli en god plan for fremtiden. La den ikke ende opp som nok en mappe i kommunearkivets skuff for fremtidsvyer.

Få tema bygger flere hyllemeter i kommunale arkiver enn urealiserte planer og visjonsutkast. De produseres på løpende bånd av arkitekter og planleggere, løftes opp og fram i folkeamater, trykkes i aviser og atlaser debatt, begeistring og sinne. Og de forkastes like fort av politikere til fordel for noe mer tradisjonelt

Badedammen, Stavanger

Hammarby Sjöstad, Stockholm

Havner over hele verden blir
gjort om til by

Behov for bilder og visjoner

Kommentar

Ingen bydel i Trondheim vi mener så mye om, men kjenner så dårlig

Visjonen om hva Nyhavna skal bli mener vi alle noe om.

*Kommentar Tone Sofie Aglen,
Adresseavisa juni 2016*

CIRKA
teater

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design. NTNU

CIRKA
teater

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design

*" I see what I see, but
what am I looking at?"*

Nabeel Hamdi (2010)

Cirka Teater, foto: Adresseavisa

CIRKA
teater

BLÅ
råd

ARKITEKTUR
og design. NTNU

Cirka Teater

Teaterkompani med base i Trondheim siden 1984

Lager scenekunst som kjennetegnes av et lekent visuelt univers - for og med barn og unge + alle andre

Samarbeider med institusjoner og enkeltutøvere, både innen kunstfagene og andre fagfelt

CIRKA
teater

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design. NTNU

Nyhavna 1986

Fyringsbunkeren og
Cirka Teater finner hverandre
takket være snarrådig
kultursjef, raus havnefogd og
vilje til å se mulighetene i et
forlatt og ribbet lokale

CIRKA
teater

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design. NTNU

Cirka scenefabrikk

Visjon om å etablere en scenekunstarena for barn på Nyhavna

Å samle kompetanse om byutvikling, arkitektur og kulturproduksjon til et live innspill i byutviklingsdebatten

Pilot 2018 - 2020

CIRKA
teater

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design. NTNU

Illustrasjon
av: Arcaff

TRONDHEIM
JU JITSU KLUBB

Samarbeid

NTNU, Making is Thinking
+ kurs og masterstudenter

EN BLÅ TRÅD,
Trondheim kommune

CIRKA TEATER

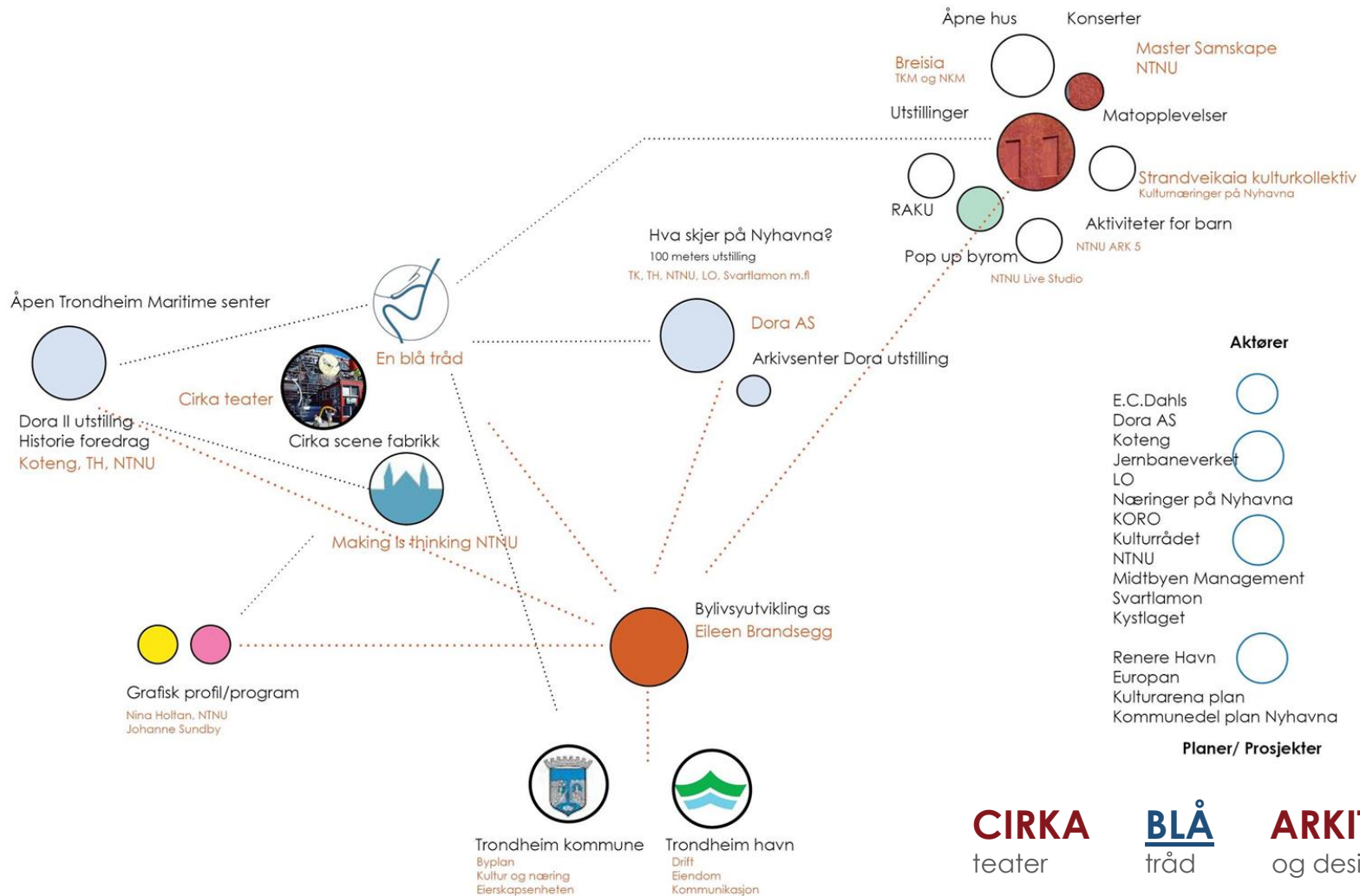
TRONDHEIM HAVN

... og et stadig bredere
tverrafglig engasjement blant
aktører på Nyhavna, media
og byens innbyggere gikk
sammen om å arrangere
Hendelser på Nyhavna.

CIRKA
teater

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design. NTNU

CIRKA
teater

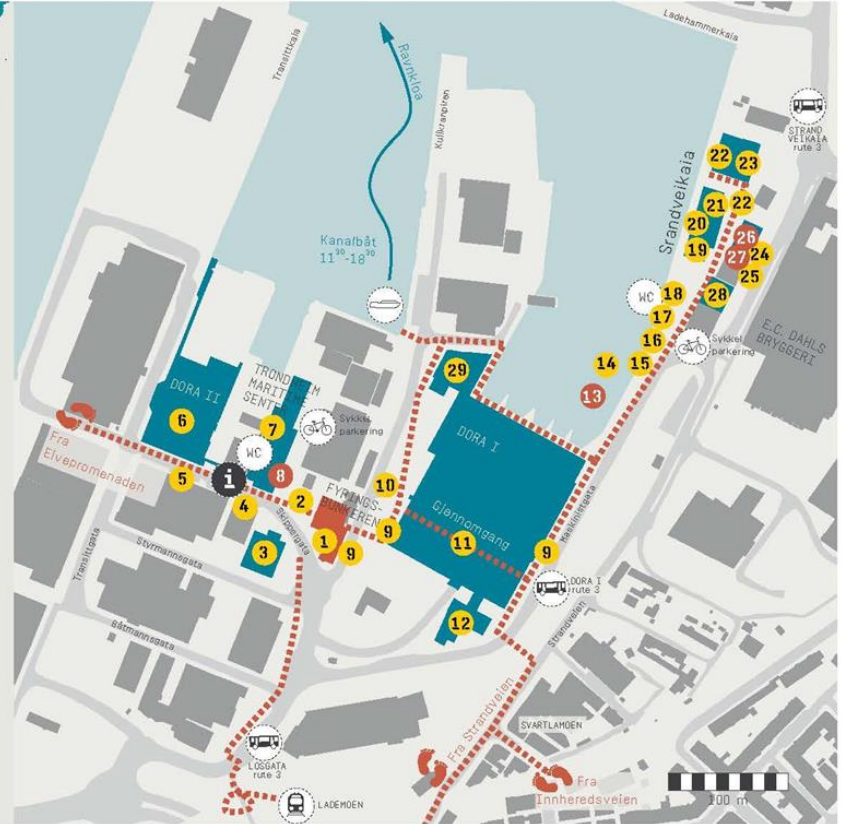
BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design. NTNU

Kanalbåt til/fra Ravnkloa
Les mer side 18.

HVA SKJER HVOR?

1 Cirka Scenefabrikk	11h Trondheim Havn
1a Fabrikkevegen	12 Arkivsenter Dora
1b Fargene på Nyhavna	13 M/S Bjørnvåg, restaurant
1c Making is Thinking på Nyhavna	14 Veteranbåter, Kystlaget
1d Kampsport på Nyhavna	15 Bryggen
2 Musikkmaskinen	16 Human knitting machine
3 Atelier Dora	17 Reirbygging
4 Verdige Smil	18 Bygge og brenne, keramikk
5 Bruktmarked	19 Veteranbåtmotor-utstilling
6 Fotoutstillinger	20 Mal ditt eget bilde
7 Historiske foredrag	21 Duodu på Nyhavna
8 De 3 Stuer, kafé	22a Strandveikaia Inside Out
9 Humans of Nyhavna	22b TM: Live 2016
10 Sosiologisk Poliklinikk	22c Lydinntallasjon: Skipet går
11 Hva skjer på Nyhavna	22d Kunstutstilling Elsås
11a Vi træng en stige	23 Arkitektur- og Snekkerverksted
11b Virksomheter på Nyhavna	24 Utstilling Atelier Havn
11c Studentperspektiver	25 Kostymeprovning på Teateratelier
11d European 2015 Nyhavna	26 Strandveikaia Kulturkafé
11e Kommunedelplan for Nyhavna	27 Pop-Up servering
11f Trondheim 50/50	28 No kjæm dampen
11g Dora AS Kontorbygg	29 Pole dance

HENDELSER PÅ
NYHAVNA

11

HVA SKJER PÅ NYHAVNA?

k1 11:00 - 18:00

NTNU
Fakultet for arkitektur og byutvikling

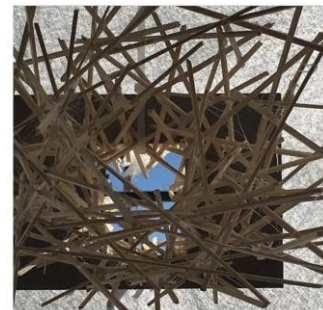
Riktige engasjement!

NTNU er en offentlig virksomhet som er underlagt statslovgivningen. Vi er en del av den offentlige sektor og er underlagt statslovgivningen. Vi er en del av den offentlige sektor og er underlagt statslovgivningen.

Etterrettere

NTNU er en offentlig virksomhet som er underlagt statslovgivningen. Vi er en del av den offentlige sektor og er underlagt statslovgivningen. Vi er en del av den offentlige sektor og er underlagt statslovgivningen.

NYE BLIKK

Tverrfaglige samarbeid og kunnskapsutvikling tvinger oss ut i ukjent terreng, og utfordrer alles evne til å tenke nytt og innovativt.

Kun få dager etter HpN i 2016, vedtok bystyret i Trondheim kommune at det skapende kulturmiljøet på Nyhavna skulle hensyntas i den videre utviklingen.

CIRKA
teater

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design. NTNU

Hvorfor bør planleggingsmyndigheter
jobbe på denne måten?

Hendelser på Nyhavna gir oss en
mulighet til

bli kjent med aktører på stedet

Erlend Lerdal, 2018

Humans of Nyhavna, Thedor With, 2016

skape samarbeidsarenaer

Brit Dyrnes, NKM 2016

CIRKA

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design. NINA

invitere byen inn

skape kjennskap til området

CIRKA
teater

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design. NTNU

nå nye og bredere målgrupper

Strandveikaia Kulturkollektiv 2016

involvere barn i byutvikling

100 meters byutviklingsutstilling 2016

CIRKA
teater

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design, NTNU

gjennom opplevelser gi folk eierskap

100- meters byutviklingsutstilling 2016

få innspill til den videreplanleggingen

tilrettelegge for faglige diskusjoner

og den gode samtalen

A man in a dark jacket and shirt, holding glasses, is speaking to a group of people in a stone-walled room. The scene is dimly lit, with the man's face and hands illuminated. The background shows stone walls and a window.

lære

Befaring med byantikvar Gunnar Houen 2018

CIRKA
teater

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design. NTNU

formidle historier

foto Ida Vie

Jørgen Sellevold, 2017

Pop up byrom Strandveikaia, 2017

CIRKA
teater

BLÅ
red

ARKITEKTUR
red design, NTNU

foto Erik Brøseth

“sette lys” på kvaliteter

Pekka Stokke, Ljos AS, 2017

CIRKA
teater

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design: NTNU

teste ut anvendelsesmuligheter

teste nye byrom

Popup byrom, Dora 2, Trondheim Havn 2018

CIRKA
teater

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design. NTNU

en førpremiere på fremtiden

Pop Up byrom, 2017
med Trondheim Havn og Rambøll

foto Adresseavisen

gi nye bilder på hva Nyhavna kan bli

CIRKA
teater

BLÅ
tråd

ARKITEKTUR
og design NTH

A woman with a headband and a black top is looking at her smartphone. Behind her is a large, colorful architectural map or plan, primarily in shades of red and white, with some blue and grey areas. The map shows various building footprints and street layouts.

løfte diskusjon om hva slags bydel vi ønsker oss

“Formannskapet ber Rådmannen gå i dialog med styret i Trondheim havn om å utvikle modeller som ivaretar kulturaktørene i havneområdene”

enstemmig vedtatt, desember 2016

“Rådmannen i Trondheim kommune har sammen med Trondheim Havn og Bane Nor besluttet å opprette en 3-årig prosjektlederstilling for et bylivsprosjekt på Nyhavna. “

utlyst i september 2018

Tillit og åpenhet

Det er en del av større prosess

Verktøyet brukes aktivt

Det må tåle endring

Det er tids og ressurskrevende

Byutvikling tar tid

Man kan mislykkes
Men må ha tro på at man kan lykkes

CIRKA

BLÅ

ARKITEKTUR

design | NTNU

Takk for oss!